

Nota Kunst en Cultuur

Leven en Beleven

2 juni 2016

INLICHTINGEN BIJ	Yvette Kersten./Birgit Felstau
SECTOR	Welzijn en Publiekszaken
AFDELING	Welzijn
TELEFOON	072 535 67 08/28

Inhoud

1.	Inleiding	1
2.	Visie 'Leven en Beleven'	1
3.	De culturele infrastructuur van gemeenten in ringen	1
4.	Trends en ontwikkelingen in Heiloo	4
5.	Financiële kaders	6
5.1	Directe subsidies	6
5.2	Indexering directe subsidies	7
5.3	Indirecte subsidies	7
5.4	Taakstelling indirecte subsidies	7
5.5	Gevolgen beleidskeuzes financiële kaders	7
6.	Vijf ambitieniveaus	9
6.1	Ambitieniveau 1: Heiloo zet in op huidige culturele infrastructuur	9
6.2	Ambitieniveau 2: Heiloo gaat terug naar de basis	11
6.3	Ambitieniveau 3: Heiloo zet in op amateuristische podiumkunsten	15
6.4	Ambitieniveau 4: Heiloo kiest voor Kunsteducatie	17
6.5	Ambitieniveau 5: Heiloo geeft voorrang aan professionele voorzieningen	19
7.	Advies	21

1. Inleiding

De aanleiding voor deze kadernota is de wens van het gemeentebestuur om te komen tot een samenhangend kunst- en cultuurbeleid. In deze notitie wordt uitgegaan van de volgende definitie voor Kunst en Cultuur: *Het geheel van activiteiten op het gebied van kunsten, cultuureducatie, amateurkunst, de bibliotheek, volkscultuur en activiteiten die verband houden met cultuurhistorie en cultureel erfgoed.*

Het doel van deze nota is toekomstige ambitieniveaus aan te reiken voor de infrastructuur voor Kunst en Cultuur in Heiloo en te adviseren welk ambitieniveau het meest aansluit bij de trends en ontwikkelingen in Heiloo.

In hoofdstuk 2 geven wij een visie op Kunst en Cultuur. Hoofdstuk 3 gaat in op het ringenmodel van de Vereniging van Nederlandse Gemeente (VNG). Dit model geeft inzicht in de culturele infrastructuur van gemeenten naar inwoneraantal en functies per sector. In hoofdstuk 4 treft u de financiële kaders aan voor Kunst en Cultuur. In hoofdstuk 5 schetsen wij een aantal belangrijke trends en ontwikkelingen in Heiloo. Vijf mogelijke ambitieniveaus presenteren wij in hoofdstuk 6.

2. Visie 'Leven en Beleven'

De visie van de gemeente Heiloo op Kunst en Cultuur is:

Kunst, cultuur en samenleving hebben elkaar nodig. Niet alleen omdat Kunst en Cultuur inspireert en bijdraagt aan een gedeelde identiteit maar ook omdat kunstenaars hun werk vaak inzetten om de wereld beter, mooier, schoner en leefbaarder te maken. Cultuur draagt bij aan de ontplooiing van burgers, aan kritisch kijken en denken, en stimuleert de creativiteit. Kunst en Cultuur brengt mensen bij elkaar en kan bijdragen aan sociale cohesie en het overbruggen van tegenstellingen. Verder maakt Kunst en Cultuur Heiloo aantrekkelijk om te wonen én aantrekkelijk voor toeristen. Zo heeft Kunst en Cultuur ook een economische waarde voor Heiloo.

Kortom: Kunst en Cultuur draagt bij aan 'Leven en Beleven'.

3. De culturele infrastructuur van gemeenten in ringen

Bovenstaande visie kan op verschillende manieren worden vormgegeven. De VNG heeft een ringenmodel ontwikkeld '*De culturele infrastructuur van gemeenten in ringen*'.¹ Binnen dit model worden drie soorten gemeenten op basis van aantal inwoners onderscheiden:

- Gemeenten met minder dan 30.000 inwoners: kernachtig Kunst en Cultuurbeleid.
- Gemeenten met tussen 30.000 en 100.000 inwoners: uitgebreid Kunst en Cultuur beleid.
- Gemeenten met meer dan 100.000 inwoners: alomvattend Kunst en Cultuurbeleid.

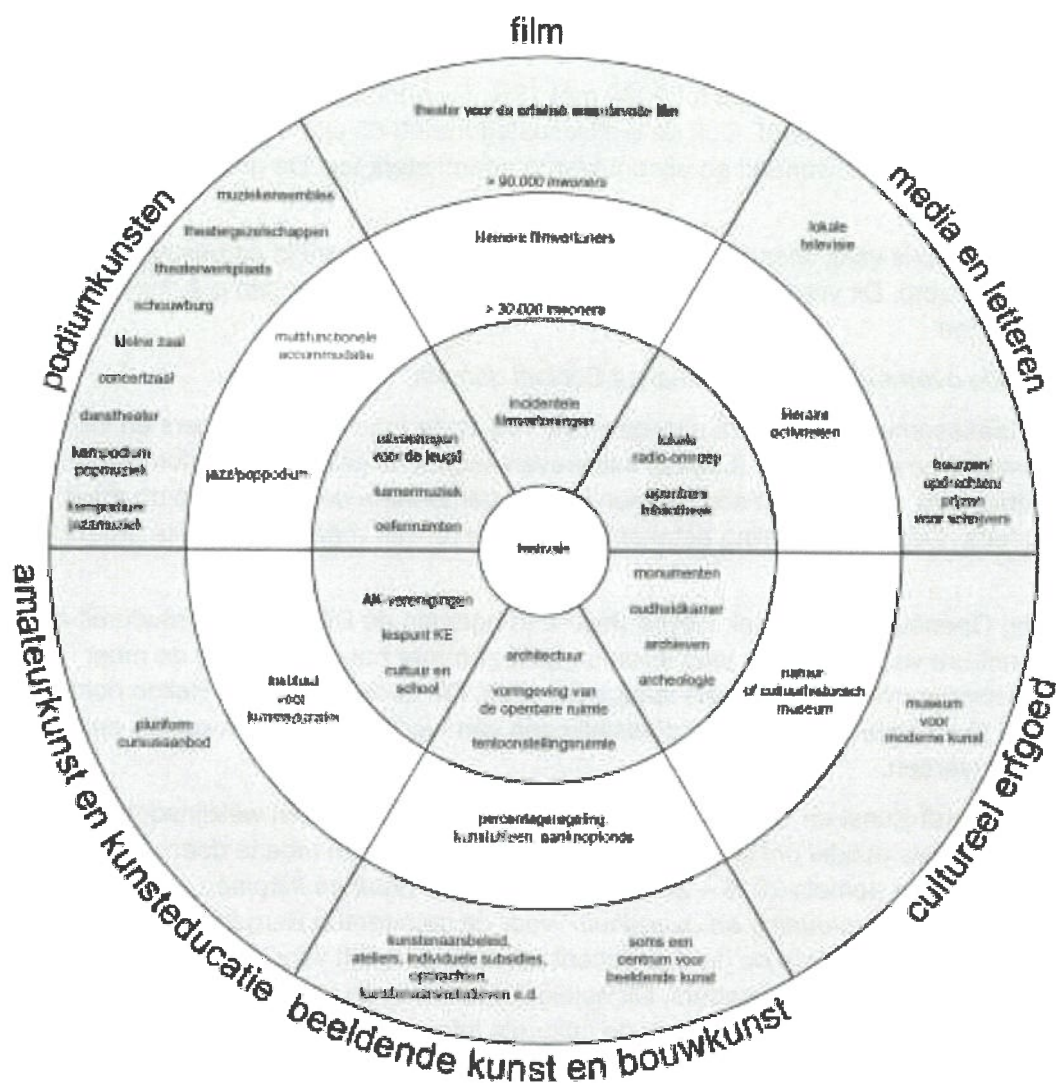
¹ Cor Wijn, Gemeentelijk cultuurbeleid – een handleiding, 13 mei 2003, VNG

Verder onderscheidt dit model zes sectoren:

1. Film.
2. Media en letteren.
3. Cultureel erfgoed.
4. Beeldende kunst en bouwkunst.
5. Amateurkunst en Kunsteducatie.
6. Podiumkunsten.

In het midden staan festivals. Die komen in iedere kern, dorp of stad voor. Binnen iedere ring wordt een aantal culturele functies aangegeven.

De culturele infrastructuur van gemeenten in ringen

4. Trends en ontwikkelingen in Heiloo

Hieronder geven wij een aantal trends en ontwikkelingen weer die van invloed kunnen zijn op het ambitieniveau van Heiloo:

Ontgroening en vergrijzing

De leeftijdscategorie 5-14 jaar daalt tot 2030 met 12%. Gezinnen en samenwonenden in de leeftijd van 35-65 neemt sterk af. Ook de leeftijdscategorie 40-65 jaar daalt, namelijk met 22%. Huishoudens 65+ (samenwonend en alleenstaand) neemt sterk toe. De groep ouderen 65-79 jaar stijgt met 39%.²

Deze laatste groep is vaak vitaal, heeft tijd, is individualistisch ingesteld en besteedt zijn vrije tijd graag gevarieerd. Dit vraagt om een flexibel en gevarieerd aanbod van o.a. kunst- en cultuuractiviteiten.

Terugtrekkende overheid en decentralisaties Sociaal domein

In de participatiesamenleving wordt uitgegaan van de eigen kracht van inwoners en ingezet op zelfredzaamheid en eigen regie. (Lokale) initiatieven krijgen meer ruimte en informele zorg wordt gestimuleerd. Voor kwetsbare mensen bieden gemeenten ondersteuning op maat, al dan niet tijdelijk. Deze ontwikkeling betekent dat ook de rol van maatschappelijke organisaties verandert.

De Stichting Openbare Bibliotheek Heiloo (hierna te noemen de Bibliotheek) ontwikkelt zich naar een centrum voor een leven lang leren en richt zich met haar aanbod op de meer kwetsbare inwoners van Heiloo, zoals laaggeletterden. De Stichting Welzijn Heiloo richt zich van oudsher al op deze inwoners. De doelstellingen van beide organisaties komen daardoor steeds meer overeen.

In den lande wordt Kunst en Cultuur steeds meer ingezet voor zorg- en welzijnsdoeleinden: Kunst en Cultuur als middel om (kwetsbare groepen) te stimuleren mee te doen. Het Integraal beleidskader Sociaal domein 2016 – 2018, één *kader voor Werk en Inkomen, Wet maatschappelijke ondersteuning en Jeugdhulp*³ voor de gemeenten Bergen, Uitgeest, Castricum en Heiloo is gericht op de drie decentralisaties en biedt voor het kunst- en cultuurbeleid globale algemene kaders. Dit beleidskader biedt de gemeente Heiloo voldoende ruimte om haar eigen ambitieniveau voor de culturele infrastructuur voor de inwoners van Heiloo te bepalen.

Digitalisering

Digitalisering en een steeds groter wordende tweedehands boekenmarkt leiden bij de Bibliotheek tot minder fysieke collectie. De Bibliotheek geeft aan hierdoor circa 200-300 m² ruimte over te hebben voor medebewoning. Het gebruik van internet en social media leidt tot nieuwe uitingsvormen van Kunst en Cultuur (muziekles via YouTube, vloggers, bloggers, facebook). Ook draagt deze trend bij aan mondialisering van Kunst en Cultuur. Een van de speerpunten van de landelijke overheid voor Kunst en Cultuur.

² Bron: Gemeente Heiloo, afdeling Volkshuisvesting

³ Vastgesteld door de vier gemeenteraden, in Heiloo raadsbesluit 9 mei 2016

Meer en beter cultuur- en muziekonderwijs op school

Om de kwaliteit van het cultuur- en muziekonderwijs op basisscholen te verbeteren heeft het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) het landelijke programma Cultuureducatie met Kwaliteit (CMK) in het leven geroepen. Het doel van dit programma is het bevorderen van de kwaliteit van cultuureducatie in het basisonderwijs door duurzame verankering van kwalitatief goede cultuureducatie door samenwerking tussen basisscholen en de culturele omgeving te bevorderen. De rijksoverheid vindt dat ieder kind de kans moet krijgen zijn of haar creativiteit optimaal te ontwikkelen. Het onderwijs is de plek bij uitstek hiervoor. Voor Heiloo is voor CMK een budget beschikbaar van € 11.000 dat de gemeente kan verdubbelen. Heiloo heeft aan dit programma meegedaan in de periode 2013-2016. In de bijlage kunt u hier meer over lezen.

Onderdeel van het programma CMK is de subsidieregeling Impuls muziekonderwijs. Deze extra impuls voor het muziekonderwijs biedt kansen om muziek, en in het verlengde daarvan ook andere kunstdisciplines, een vaste plek te geven in het basisonderwijs. Uit onderzoek⁴ blijkt dat 85% van de ouders het belangrijk vindt dat hun kinderen op school in aanraking komen met muziek. Daar staat tegenover dat 11% van de scholen vindt dat hun leraren deskundig genoeg zijn om muziekonderwijs te geven. Groepsleerkrachten voelen zich vaak niet bekwaam genoeg voor muziekonderwijs. Ze missen het zelfvertrouwen om bijvoorbeeld te zingen voor en met de klas. Basisscholen kunnen vanaf 2 oktober 2016 hun aanvraag indienen. Subsidie wordt toegekend als de school minimaal eenzelfde bedrag bijdraagt aan de totale kosten als het te ontvangen subsidiebedrag (50%-regeling).

Ambtelijke fusie BUCH

Met ingang van 1 januari 2017 is de ambtelijke fusie een feit. Vier ambtelijke organisaties (Bergen, Uitgeest, Castricum en Heiloo) worden samengevoegd tot één ambtelijke organisatie die vier colleges en gemeenteraden gaat bedienen. Kunst- en Cultuurbeleid is binnen de BUCH tot op heden lokaal vormgegeven. Gemeente Bergen heeft in november 2015 een nieuwe nota Kunst en Cultuur '*Kunst in het hart*' vastgesteld. Gemeente Castricum heeft de cultuurnota "*Een gastvrije kustgemeente met een rijk historisch achterland*" vastgesteld in 2012. De cultuurnota van Uitgeest is ook vastgesteld in 2012.

TAQA cultuurconvenant Alkmaar, Bergen en Heiloo

De gemeenten Alkmaar, Bergen, Heiloo en Schermer⁵ hebben eind juni 2013 met TAQA Energy het cultuurconvenant '*Samen werken aan Cultuur in (energie)regio Alkmaar – Delen is vermenigvuldigen*' vastgesteld. De vraag die nu voorligt is of Heiloo met de gemeenten Alkmaar en Bergen een regionaal cultuurfonds wil oprichten. Voor Heiloo betekent meedoen aan dit fonds een bijdrage van ongeveer € 10.000 à € 15.000. (Alkmaar € 60.000, Bergen € 20.000). Het participeren in een regionaal fonds met Alkmaar en Bergen ligt, gezien de ambtelijke fusie met Bergen Uitgeest en Castricum, niet voor de hand. Wij adviseren u daarom te kiezen eerst Heiloo te versterken, dan te investeren in de BUCH, en vervolgens in de regio Alkmaar.

⁴ Fonds voor cultuurparticipatie (2014). Waarom muziekonderwijs? Geraadpleegd op 22 mei 2016 via <http://www.cultuurparticipatie.nl/subsidies/impuls-muziekonderwijs/pagina/waarom-muziekonderwijs.html>

⁵ Schermer was in 2013 een zelfstandige gemeente en is inmiddels gefuseerd met Alkmaar.

5. Financiële kaders

In de Programmabegroting 2016 heeft de raad voor kunst- en cultuur circa € 781.000 structureel beschikbaar gesteld. Aan indirecte subsidies geeft de gemeente voor Kunst en Cultuur circa € 210.000 uit. In onderstaande tabel staat de verdeling van de begrote uitgaven:

Programma Kunst en Cultuur	2016
Begrotingspost Koningsdag	€ 2.500
Begrotingspost tentoonstellingen	€ 1.000
Compensatieregeling De Beun	€ 7.500
Kunstwerken	€ 850
Directe subsidies	€ 770.000
Totaal programmabegroting 2016	€ 781.850
Indirecte subsidies	€ 209.000
Totale uitgaven*	€ 990.850

* exclusief uitgaven voor monumenten, mediabeleid (lokale radio) en het regionaal archief.

De gemeente Heiloo geeft in 2016 aan Kunst en Cultuur bijna € 1 miljoen uit. Dit is circa € 45,- per inwoner. 99% van de € 1 miljoen die de gemeente uitgeeft aan Kunst en Cultuur zijn subsidie-uitgaven, waarvan € 770.000 direct en € 210.000 indirect.

In afwachting van deze nota is het onderhoud van het pand van de Muziekschool (Het Veld) en Theater De Beun uitgesteld. In de begroting is € 200.000 gereserveerd voor dit onderhoud. Voor het pand aan Het Veld van de Muziekschool geldt dat naast het uitgesteld onderhoud ook extra investeringen nodig zijn om te voldoen aan de eisen van deze tijd. De Muziek- en Dansschool Heiloo (hierna te noemen Muziek- en Dansschool) heeft hier € 130.000 voor gereserveerd. Of dit toereikend is om het pand aan Het Veld te moderniseren dient nader te worden onderzocht.

5.1 Directe subsidies

De directe subsidie in 2016 bedraagt € 770.000. Sinds 2012 is door bezuinigingen het subsidieplafond voor Kunst en Cultuur verlaagd met € 530.000, van € 1.3 miljoen in 2012 naar € 770.000 in 2016. Dat is een daling van circa 40%.

Toelichting

Op basis van het principe 'trap op, trap af' is voor de jaren 2012, 2013 en 2014 het subsidieplafond voor Kunst en Cultuur jaarlijks verlaagd met 2,7%. Ook is de cao-compensatie voor de Bibliotheek en Muziek- en Dansschool afgebouwd. Voor 2013 en 2014 zijn ter compensatie van de cao-afbouw de subsidies voor de Bibliotheek en Muziek- en Dansschool Heiloo verhoogd met het indexpercentage van de gemeenschappelijke regeling (voor 2013 met 0,53%, voor 2014 met 0%). In april 2013 is besloten de subsidies structureel te verlagen met € 550.000.⁶ Van deze taakstelling is 78% (€ 430.000) ten laste gekomen van het programma Kunst en Cultuur, waarvan € 395.000 is opgebracht door de Bibliotheek en Muziek- en dansschool.⁷

⁶ 2014 € 200.000; 2015 € 200.000; 2016 € 150.000.

⁷ Subsidie Bibliotheek is gedaald met € 210.000 en de Muziek- en Dansschool met € 185.000.

In de bijlage treft u een schematisch overzicht aan van de bezuinigingen op directe subsidies 2012-2016.

5.2 Indexering directe subsidies

De afgelopen jaren is bezuinigd op de directe subsidies en is niet geïndexeerd. Nu de taakstelling is gerealiseerd en organisaties te maken krijgen met autonome kostenstijgingen adviseren wij u, ook basis van het principe 'trap op, trap af', met ingang van 2017 het subsidieplafond voor Kunst en Cultuur structureel te indexeren en te kiezen voor het indexpercentage dat wordt gehanteerd voor de gemeenschappelijke regelingen (collegebesluit 8 maart 2016). Voor 2017 is dit vastgesteld op 1,92%.

5.3 Indirecte subsidies

Indirecte subsidie ontstaat door het *onder* de kostprijs verhuren van gemeentelijke accommodaties. Door deze lagere huur 'ontvangen' organisaties als het ware indirect subsidie van de gemeente. De indirecte subsidie in 2016 voor Kunst en Cultuur bedraagt € 210.000. In totaal geeft de gemeente circa € 580.000⁸ uit aan indirecte subsidie.

Eind 2014 heeft de raad besloten om met ingang van 2016 over te gaan op een kostprijsgeoriënteerde huur voor gemeentelijke accommodaties. Organisaties, die een pand huren van de gemeente waar het algemeen belang van is vastgesteld, betalen vanaf 1 januari 2016 een maatschappelijk huurtarief. Zij betalen 70% van de kostprijsgeoriënteerde huur. Door de invoering van dit maatschappelijk huurtarief daalt de indirecte subsidie voor Kunst en Cultuur van € 210.000 naar € 105.000,- en betalen de kunst- en cultuurorganisaties € 105.000,- meer huur.

In de bijlage vindt u een overzicht van de verdeling van de directe en indirecte subsidie over de kunst en cultuurorganisaties. Ook is in de bijlagen een overzicht opgenomen van de gevolgen van de invoering van het maatschappelijk huurtarief.

5.4 Taakstelling indirecte subsidies

De raad heeft besloten met ingang van 1 januari 2016 de indirecte subsidies te verlagen met € 75.000,-.⁹ Voor de jaren 2016 en 2017 heeft het college besloten de huurstijging volledig te compenseren.¹⁰ Met ingang van 2018 dient deze taakstelling van € 75.000,- te worden gerealiseerd. Over de verdeling van deze taakstelling over de programma's Maatschappelijke ondersteuning, Jeugd en Sport moet nog een besluit worden genomen.

5.5 Gevolgen beleidskeuzes financiële kaders

In deze paragraaf geven wij aan wat de gevolgen zijn van de financiële kaders zoals omschreven in paragrafen 5.1, 5.2 en 5.3. voor de door de gemeente Heiloo gesubsidieerde kunst- en cultuurorganisaties.

Structureel tekort Bibliotheek

⁸ (Buiten)sport- en welzijnsaccommodaties.

⁹ Dit bedrag is de totale taakstelling op alle indirecte subsidies, dus ook de indirecte subsidies die vallen onder de programma's Maatschappelijke ondersteuning, Jeugd, Sport.

¹⁰ Voor Kunst- en Cultuur bedraagt de huurcompensatie € 105.000,-.

De Bibliotheek geeft aan een structureel tekort te verwachten van circa € 30.000 tot € 50.000. Dit tekort wordt met name veroorzaakt door het niet indexeren van de subsidie met aan de andere kant autonome loonstijgingen door cao-afspraken en de verwachte stijging van de huur door de invoering van het maatschappelijk huurtarief.

Incidenteel tekort Muziek- en Dansschool

Op dit moment kampt de Muziek- en Dansschool met financiële problemen. Zij verwacht door de gemaakte frictiekosten als gevolg van ontslagen een tekort van € 50.000. De Muziek- en Dansschool verwacht op termijn (2018) door het verhogen van de lesgelden kostendekkend te kunnen draaien. Dit betekent dat het bij de Muziekschool gaat om een incidenteel tekort. Dit tekort, kan net als voor de Bibliotheek, worden opgevangen door hen een lening te verstrekken.

De verhouding subsidie en eigen inkomsten is ongeveer 50-50. Bij de meeste muziekscholen maakt de subsidie meer dan 50% van de totale inkomsten uit.

Cumulatie bezuinigingen

Voor organisaties die gebruik maken van Theater De Beun hebben de taakstelling op subsidies en de invoering van het maatschappelijk huurtarief de volgende consequenties:

1. Minder inkomsten

- Sinds 2012 geen indexering op subsidie, wel prijsstijgingen.
- Door taakstelling minder directe subsidie.

2. Meer kosten

- Door invoering maatschappelijk huurtarief hogere huur van bijv. oefenruimte.
- Door invoering maatschappelijk huurtarief hogere huur De Beun.

Deze organisaties worden dus geconfronteerd met een cumulatie van bezuinigingen. Organisaties geven aan dat als de huurcompensatie in 2018 vervalt, zij hun activiteiten moeten stopzetten. Zij vragen de gemeente vóór de zomer van 2016 een besluit te nemen over de huurcompensatie voor 2018 en volgende jaren in verband met de programmering voor het seizoen 2017/2018 en de daarmee samenhangende financiële verplichtingen die zij aangaan.

6. Vijf ambitieniveaus

In dit hoofdstuk schetsen wij vijf mogelijke ambitieniveaus voor de toekomst. Wij maken gebruik van het ringenmodel van de VNG om aan te geven waar het accent ligt per ambitieniveau. Per ambitieniveau geven we een doorkijk wat deze keuze voor de inwoners van Heiloo betekent. Festivals blijven binnen elke infrastructuur bestaan.

1. Heiloo zet in op behoud huidige infrastructuur.
2. Heiloo gaat terug naar de basis
3. Heiloo zet in op de amateuristische podiumkunsten
4. Heiloo kiest voor Kunsteducatie
5. Heiloo geeft voorrang aan professionele voorzieningen

Per ambitieniveau brengen wij de financiële consequenties in beeld. Wij hebben onze berekeningen gebaseerd op:

- dat het subsidieplafond van Kunst en Cultuur jaarlijks wordt geïndexeerd met het indexpercentage voor gemeenschappelijke regelingen volgens het collegebesluit van 8 maart 2016. Voor 2017 is dit vastgesteld op 1,92%.
- dat Kunst en Cultuur naar rato bijdraagt aan de taakstelling van € 75.000 op indirecte subsidies.¹¹
- dat aan ieder ambitieniveau consequenties zijn verbonden voor de inzet van het maatschappelijk vastgoed en daarmee samenhangende kosten (zoals verbouwen, verhuizen, slopen, afstoten, kosten leegstand) en opbrengsten (zoals vrijvallen onderhoudsbudget, opbrengst door verkoop e.d.). Bij de financiële berekeningen van de ambitieniveaus is de inzet van maatschappelijk vastgoed daarom als p.m. post opgenomen. Eerst dient besloten te worden voor welk ambitieniveau uw raad kiest. Op basis van dit besluit kunnen de financiële consequenties voor de inzet van het maatschappelijk vastgoed worden berekend.

6.1 Ambitieniveau 1: Heiloo zet in op huidige culturele infrastructuur

In de bijlage treft u, op basis van het ringenmodel, een uitgebreide inventarisatie aan van de huidige infrastructuur van kunst- en cultuuraanbod in Heiloo. Heiloo heeft op basis van dit ringenmodel voor een gemeente van minder dan 30.000 inwoners een uitgebreide infrastructuur voor kunst- en cultuur. Dit ambitieniveau betekent voor de inwoners dat de huidige sectoren en functies blijven bestaan. Dit ambitieniveau sluit aan bij het vigerende beleid van de gemeente waarin staat dat de gemeente het huidige hoge voorzieningenniveau graag in stand wil houden.

¹¹ Totale indirecte subsidie € 580.000, waarvan voor Kunst en Cultuur € 210.000 (36%), circa € 30.000.

Financiële consequenties ambitieniveau 1

Als voor dit ambitieniveau wordt gekozen heeft dit de volgende financiële consequenties:

Ambitieniveau 1	2016	2017	2018	2019	2020
Totale uitgaven 2016	€ 990.850	€ 990.850	€ 990.850	€ 990.850	€ 990.850
Indexering directe subsidies		€ 15.000	€ 30.000	€ 45.000	€ 60.000
Bijdrage taakstelling indirecte subsidie			30.000	30.000	30.000
Inzet maatschappelijk vastgoed		p.m	p.m	p.m	p.m
Totaal kosten ambitieniveau 1	€ 990.850	€ 1.005.850	€ 1.050.850	€ 1.065.850	€ 1.080.850
Stijging kosten t.o.v. 2016		€ 15.000	€ 60.000	€ 75.000	€ 90.000

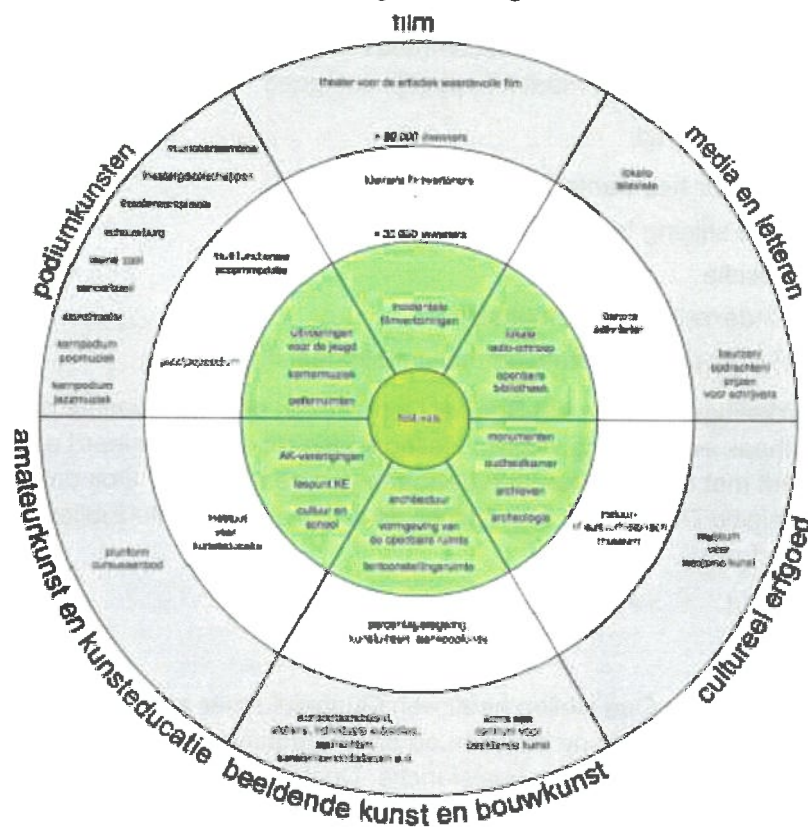
Dit ambitieniveau leidt tot een cumulatieve stijging van de kosten van € 15.000 in 2017, € 60.000 in 2018, € 75.000 in 2019 en € 90.000 in 2020.

Kunst en Cultuur kan bij dit ambitieniveau eigenlijk niet bijdragen aan de taakstelling op indirecte subsidie. Dit betekent dat de taakstelling op de indirecte subsidie van € 75.000 in zijn geheel terecht komt bij welzijn en/of sport.

Dit ambitieniveau voldoet daarom niet aan de financiële kaders van de raad, maar kan wel rekenen op een breed draagvlak bij maatschappelijke organisaties en vertegenwoordigers van groepen inwoners.

Als gekozen wordt voor dit ambitieniveau dan kiest Heiloo voor een infrastructuur dat past bij een kleinere gemeente. Dit ambitieniveau sluit aan bij het vigerende beleid wat het accent legt op sociale cohesie, het stimuleren van vrijwilligerswerk en gebruik te maken van het aanbod in de regio.

In het coalitieakkoord Samen krachtig verder 2014-2018 staat dat sociale cohesie en saamhorigheid belangrijk zijn. Daarom zet de gemeente in op een samenleving waarin zij stuurt op zelfredzaamheid, waarbij mensen zich veilig en bij elkaar betrokken voelen. Vrijwilligerswerk wordt daarom ook door de gemeente gestimuleerd.

11

1. Film

Incidentele filmvoorstellingen

De Stichting Filmiga Heiloo en de Cinescoop filmclub vertonen hun aanbod in Theater De Beun. De filmclubs worden binnen dit ambitieniveau beschouwd als een basisvoorziening en kunnen rekenen op ondersteuning van de gemeente. De ondersteuning bestaat uit het bieden van huisvesting voor het maatschappelijk tarief (70%).

In dit ambitieniveau wordt de indirecte subsidie voor Theater De Beun afgebouwd. Deze keuze betekent dat gezocht moet worden naar een andere locatie voor het filmaanbod.

2. Media en Letteren

Openbare bibliotheek

De bibliotheek is een basisvoorziening en kan rekenen op ondersteuning van de gemeente. De literaire activiteiten worden afgebouwd en commercieel aangeboden. Bij dit ambitieniveau past een kleinere bibliotheek. De doelstelling voor de komende jaren voor de bibliotheek is 'minder collectie, meer connectie'. Het accommodatiebeleid van de gemeente zet in op het multifunctioneel inzetten van het maatschappelijk vastgoed.

De ondersteuning bestaat uit:

1. Huisvesting voor het maatschappelijke tarief.
2. Compensatie stijging huisvestingslasten.
3. Directe subsidie
4. Jaarlijkse indexering van de subsidie.
5. Minder m² door pand Westerweg multifunctioneel in te zetten.

Gezien de ontwikkelingen binnen het Sociaal Domein kan een intensievere samenwerking tussen de Bibliotheek en Stichting Welzijn Heiloo leiden tot een gevarieerd en flexibel aanbod dat rekening houdt met de veranderende behoefte van de inwoners. Ook de doelstelling van Historische Vereniging Oud Heiloo sluit aan bij de doelstelling van de Bibliotheek (zie verder punt 3 Cultureel erfgoed).

3. Cultureel erfgoed

Oudheidkamer

De Historische Vereniging Oud Heiloo heeft een Oudheidkamer aan de Bergeonstraat in Heiloo en kan als basisvoorziening rekenen op ondersteuning. Binnen dit ambitieniveau wordt ingezet op meer aandacht voor deze basisfunctie. Doelstelling is dat meer inwoners bekend raken met de het aanbod en de activiteiten van de Oudheidkamer.

De ondersteuning bestaat uit:

1. Huisvesting tegen maatschappelijk tarief.
2. Compensatie stijging huisvestingslasten.
3. Directe subsidie.
4. Jaarlijkse indexering van de subsidie.
5. Mogelijke huisvesting in multifunctioneel gebouw om zichtbaarheid en bekendheid te vergroten (zie punt 2 Media en Letteren).

4. Beeldende kunst en bouwkunst

Inrichting van de openbare ruimte

De gemeente Heiloo heeft een collectie van negentien beelden in de openbare ruimte en een collectie van schilderijen. De beelden in de openbare ruimte staan in het beeldenboekje van de gemeente Heiloo.¹²

Voor het onderhouden van deze beelden in de openbare ruimte is geen budget gereserveerd. De beelden zijn wel verzekerd. Binnen dit ambitieniveau wordt dit beschouwd als een basisvoorziening en wordt onderzocht of het noodzakelijk is een onderhoudsbudget op te nemen voor deze beelden.

5. Amateurkunst en kunsteducatie

Amateuristische kunstbeoefening-verenigingen

Het betreft de disciplines: literair, beeldend, audio visuele vorming of een van de podiumkunsten zoals dans, muziek, toneel, theater.

Amateurkunst is belangrijk voor de onderlinge binding van mensen, draagt bij aan de ontwikkeling van mensen en zorgt dat ook creatieve talenten een kans krijgen. Heiloo heeft een rijk aanbod, zoals Caecilia, Fanfare showband, Eensgezindheid, Operettevereniging, Oratoriumkoor, Falkland, Pridini e.d. Binnen dit ambitieniveau wordt ingezet op het versterken van de verbinding tussen de diverse disciplines en organisaties en het stimuleren van vrijwilligerswerk. Deze organisaties kunnen rekenen op ondersteuning van de gemeente. De ondersteuning bestaat uit:

1. Huisvesting tegen maatschappelijk tarief.
2. Compensatie stijging huisvestingslasten.
3. Directe subsidie.
4. Jaarlijkse indexering van de subsidie.
5. Mogelijke huisvesting amateuristische kunstbeoefening onder één dak, waardoor meer verbinding kan ontstaan tussen de verschillende disciplines en organisaties.

Lespunt Kunsteducatie (KE)

Heiloo kent geen Lespunt KunstEducatie, maar heeft een Muziek- en Dansschool. In dit ambitieniveau wordt de Muziek- en Dansschool omgevormd tot een Lespunt Muziekeducatie. Ingezet wordt op het verbreden van het aanbod dat is gericht op 'muziek is leuk voor iedereen'. Het leren bespelen van een muziekinstrument komt niet in aanmerking voor ondersteuning van de gemeente. Het Lespunt brengt vraag en aanbod bij elkaar, en heeft op termijn geen docenten meer in dienst. Particuliere muziekdocenten, wonend in Heiloo, worden door het Lespunt betrokken bij de vormgeving van het muziekonderwijs in Heiloo. Het Lespunt stimuleert basisscholen gebruik te maken van de subsidieregeling Impuls muziekonderwijs en biedt hen in samenwerking met andere aanbieders van muziek een passend aanbod aan.

De ondersteuning voor het Lespunt bestaat uit:

1. Huisvesting tegen maatschappelijk tarief.
2. Compensatie stijging huisvestingslasten.

¹² uitgave 2013/2014 beeldenboekje Heiloo: "Kunst in Heiloo"

3. Directe subsidie.
4. Jaarlijkse indexering van de subsidie.
5. Kleinere huisvesting bij voorkeur samen met andere muziekverenigingen en Stichting Jeugd Heiloo in combinatie met oefenruimtes in scholen.

6. Podiumkunsten

Oefenruimten

In Heiloo zijn diverse ruimtes beschikbaar waar geoefend kan worden, zoals in de Muziek- en Dansschool, het Bruno-gebouw, de Ter Coulsterkerk, GGZ-terrein (Cultuurkoepel en Strandwal) en de Hofdijk.

In dit ambitieniveau gaan inwoners en organisaties meer gebruik maken van oefenruimtes in de regio zoals de kleine zaal in De Vest in Alkmaar of op het GGZ-terrein.

De ondersteuning voor podiumkunsten bestaat uit:

1. Huisvesting tegen maatschappelijk tarief.
2. Compensatie stijging huisvestingslasten.
3. Directe subsidie.
4. Jaarlijkse indexering van de subsidie.

Bij dit ambitieniveau wordt de ondersteuning van Theater De Beun afgebouwd.

Financiële consequenties ambitieniveau 2

Als voor ambitieniveau 2 wordt gekozen heeft dit de volgende financiële consequenties:

- met ingang van 2018 Theater De Beun niet meer te ondersteunen (verlaging indirecte subsidie € 55.000) en het jaar 2017 te beschouwen als overgangsjaar. Organisaties hebben dat jaar de tijd om voor 2018 uit te wijken naar het GGZ-terrein of een voorziening in de regio. De Compensatieregeling De Beun vervalt ook (€ 7.500).
- de Muziek- en Dansschool om te vormen tot een Lespunt Muziekeducatie. De kosten van een Lespunt Muziekeducatie worden geraamd op € 140.000. Het jaar 2017 wordt beschouwd als overgangsjaar, waardoor met ingang van 2018 de subsidie in drie jaar wordt verlaagd van circa € 280.000 naar circa € 140.000.
- met ingang van 2018 de stijgingen van de huur als gevolg van de invoering van het maatschappelijk huurtarief te compenseren voor organisaties die vallen binnen de ring tot 30.000 inwoners.

Hieronder geven wij een overzicht van de financiële consequenties voor 2017-2020 van ambitieniveau 2:

Ambitieniveau 2	2016	2017	2018	2019	2020
Totale uitgaven 2016	€ 990.850	€ 990.850	€ 990.850	€ 990.850	€ 990.850
Indexering directe subsidies		€ 15.000	€ 30.000	€ 45.000	€ 60.000
Bijdrage taakstelling indirecte subsidie			€ 30.000	€ 30.000	€ 30.000
Afbouw De Beun			-€ 55.000	-€ 55.000	-€ 55.000
Afbouw compensatieregeling De Beun			-€ 7.500	-€ 7.500	-€ 7.500

Lespunt Muziekeducatie i.p.v. Muziekschool			-€ 50.000	-€ 100.000	-€ 140.000
Inzet maatschappelijk vastgoed		p.m	p.m	p.m	p.m
Totale kosten ambitieniveau 2	€ 990.850	€ 1.005.850	€ 938.350	€ 903.350	€ 878.350
Stijging/daling kosten t.o.v. 2016		€ 15.000	-€ 52.500	-€ 87.500	-€ 112.500

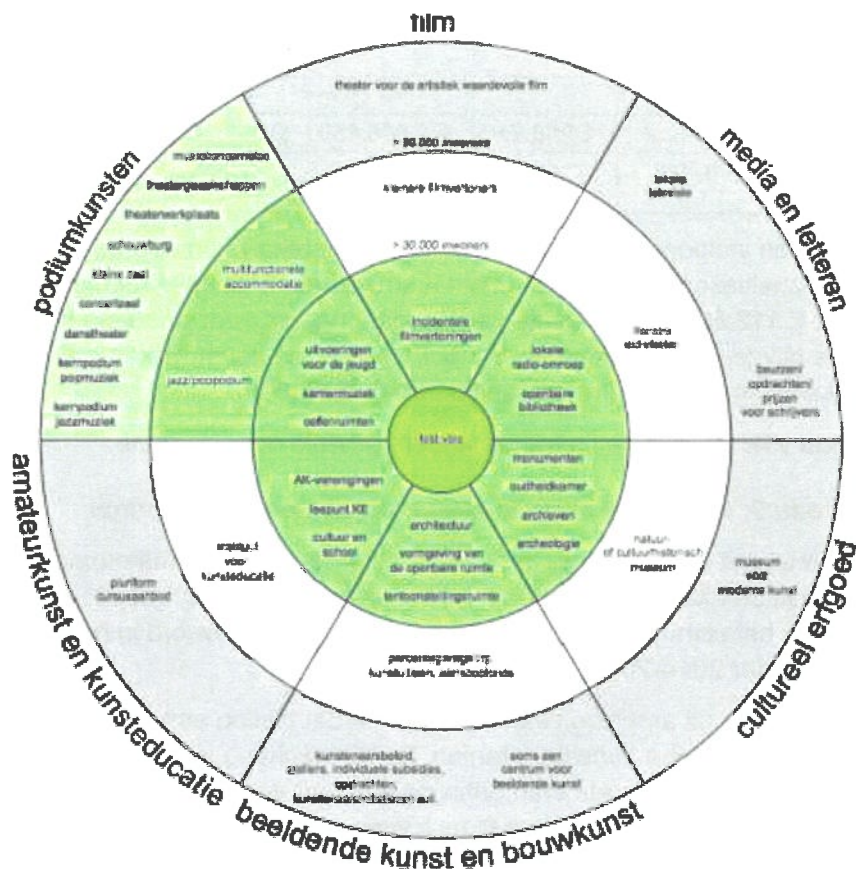
In 2017 ontstaat een incidenteel tekort van € 15.000. Dit tekort kan daarom worden beschouwd als transitiekosten. In 2018 ontstaat structurele financiële ruimte van € 52.500 en dit loopt op naar € 112.500. Deze ruimte kan worden ingezet voor ondersteuning van een van de basisfuncties bijvoorbeeld Cultuur en School, onderhoud kunstwerken en/of voor de resterende taakstelling op de indirecte subsidies van € 45.000.

Dit ambitieniveau voldoet aan de financiële kaders gesteld door de raad.

6.3 Ambitieniveau 3: Heiloo zet in op amateuristische podiumkunsten

Bij dit ambitieniveau zet de gemeente in op het versterken van de amateuristische podiumkunsten. Dit ambitieniveau sluit aan bij het vigerende beleid wat het accent legt op sociale cohesie en het stimuleren van vrijwilligerswerk zoals verwoord in het coalitieakkoord Samen krachtig verder 2014-2018.

Als gekozen wordt voor dit ambitieniveau betekent dit dat Heiloo een eigen podium heeft voor met name de amateuristische kunstbeoefening. De verwachting is dat dit podium bijdraagt aan de sociale cohesie en een culturele ontmoetingsplek biedt voor inwoners van Heiloo en omstreken. Ook de filmclubs kunnen hun films blijven aanbieden in Theater De Beun. Organisaties hoeven niet uit te wijken naar voorzieningen elders in Heiloo of in de regio. De Muziek- en Dansschool wordt net zoals bij ambitieniveau 2 omgevormd tot een Lespunt Muziekeducatie.

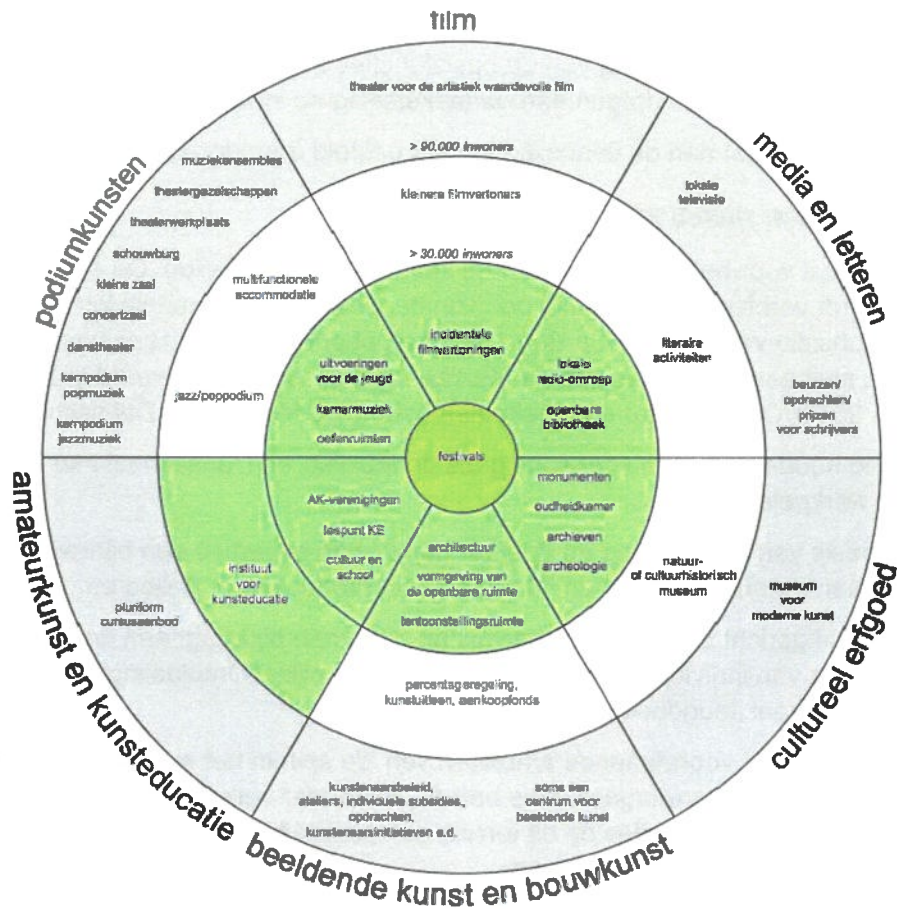
ambitieniveau financiële ruimte van € 25.000 en in 2020 is € 50.000 beschikbaar. Dit kan worden ingezet voor ondersteuning van de basisfuncties zoals Cultuur en School, onderhoud kunstwerken en/of meer bij te dragen aan de taakstelling op indirecte subsidies.

Dit ambitieniveau voldoet aan de financiële kaders gesteld door de raad.

6.4 Ambitieniveau 4: Heiloo kiest voor Kunsteducatie

De gemeente kiest voor het versterken van de kunsteducatie in Heiloo. De Muziek- en dansschool wordt verbreed tot Instituut voor Kunsteducatie in de breedste zin van het woord. De indirecte subsidie van Theater De Beun wordt afgebouwd (zie ambitieniveau 2). Dit ambitieniveau sluit aan bij de visie van de Muziek- en Dansschool verwoord in hun notitie van 26 november 2014 "Op weg naar een toekomstbestendige Muziek- en Dansschool Heiloo":

1. Het in stand houden van een voorziening als de Muziek- en Dansschool met daarbij passende werkgelegenheid:
 - dat op basis van zijn omvang en de daar aanwezige expertise een bijdrage kan en moet leveren aan de ontwikkeling van kunst- en cultuureducatie in Heiloo en omstreken en
 - dat door vakgericht bereikbaar onderwijs op dit terrein bijdraagt aan de vorming en ontwikkeling van individuele leerlingen (volgens de pijler "Ontplooiing", zoals benoemd in de nota Integraal Jeugdbeleid 2012-2016)
2. Het op basis van het voorafgaande ambiëren van 'de spin in het web functie' waar het de samenwerking met andere organisaties betreft. Hieronder vallen naast samenwerking met lokale en regionale organisaties op dit terrein ook activiteiten van het ABC-netwerk, Cultuureducatie met Kwaliteit en Impuls.

Financiële consequenties ambitieniveau 4

Als voor ambitieniveau 4 wordt gekozen heeft dit de volgende financiële consequenties:

- met ingang van 2018 Theater De Beun niet meer te ondersteunen (zie ambitieniveau 2).
- met ingang van 2018 de stijgingen van de huur als gevolg van de invoering van het maatschappelijk huurtarief te compenseren voor de Muziekschool en organisaties die vallen binnen de ring tot 30.000 inwoners.

Hieronder geven wij een overzicht van de financiële consequenties voor 2017-2020 van ambitieniveau 4:

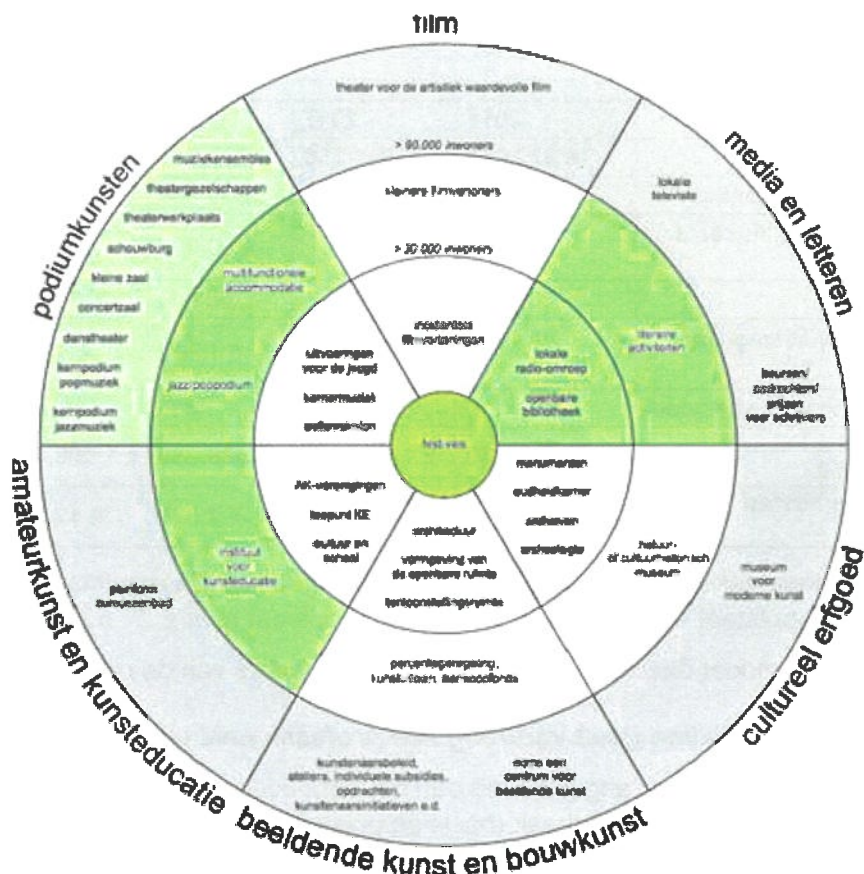
Ambitieniveau 4	2016	2017	2018	2019	2020
Totale uitgaven 2016	€ 990.850	€ 990.850	€ 990.850	€ 990.850	€ 990.850
Indexering directe subsidies		€ 15.000	€ 30.000	€ 45.000	€ 60.000
Bijdrage taakstelling indirecte subsidie			€ 30.000	€ 30.000	€ 30.000
Afbouw De Beun			-€ 55.000	-€ 55.000	-€ 55.000
Afbouw compensatieregeling De Beun			-€ 7.500	-€ 7.500	-€ 7.500
Inzet maatschappelijk vastgoed		p.m	p.m	p.m	p.m
Totaal kosten ambitieniveau 4	€ 990.850	€ 1.005.850	€ 988.350	€ 1.003.350	€ 1.018.350
Stijging/daling kosten t.o.v. 2016		€ 15.000	-€ 2.500	€ 12.500	€ 27.500

In 2017 ontstaat een tekort van € 15.000, in 2018 ontstaat eenmalig een financiële ruimte van € 2.500 . In 2019 ontstaat een tekort van € 12.500 dat oploopt naar € 27.500 in 2020.

Dit ambitieniveau voldoet daarom niet aan de financiële kaders van de raad.

6.5 Ambitieniveau 5: Heiloo geeft voorrang aan professionele voorzieningen

Bij ambitieniveau 5 wordt voorrang gegeven aan het behouden en versterken van de professionele voorzieningen: Bibliotheek (basis en plus), Muziek- en Dansschool en Theater De Beun. Het kunst- en cultuuraanbod van de binnenste ring is de verantwoordelijkheid van de eigen inwoners. Dit ambitieniveau zet in op lokale initiatieven, eigen kracht, eigen regie en zelfredzaamheid. Inwoners en organisaties kunnen gebruik maken van diensten en/of ondersteuning van deze professionele aanbieders. Incidentele filmvertoningen, Oudheidkamer en de amateuristische kunstbeoefening in de breedste zin van het woord, oefenruimten en uitvoering voor de jeugd worden niet ondersteund door de gemeente. Ze kunnen wel gebruik maken van een gemeentelijk pand waar het algemeen belang voor is vastgesteld door de raad. Dit betekent dat zij dan het maatschappelijke huurtarief betalen van 70% in plaats van 100%.

Als voor ambitieniveau 5 wordt gekozen heeft dit de volgende financiële consequenties:

- met ingang van 2018 de stijgingen van de huur als gevolg van de invoering van het maatschappelijk huurtarief voor de organisaties die vallen in de binnenste ring niet te compenseren (€ 20.000); Deze organisatie betalen het maatschappelijke huurtarief van 70%. De ondersteuning van de gemeente voor deze organisaties bestaat uit het betalen van 30% van de huisvestingslasten;
- met ingang van 2018 de directe subsidies voor organisaties die vallen in de binnenste ring niet te verlenen (€ 39.000);
- met ingang van 2018 de stijgingen van de huur voor de Bibliotheek, Muziekschool en Theater De Beun als gevolg van de invoering van het maatschappelijk huurtarief te compenseren.

Hieronder geven wij een overzicht van de financiële consequenties voor 2017-2020 van ambitieniveau 5:

Ambitieniveau 5	2016	2017	2018	2019	2020
Totale uitgaven 2016	€ 990.850	€ 990.850	€ 990.850	€ 990.850	€ 990.850
Indexering directe subsidies		€ 15.000	€ 30.000	€ 45.000	€ 60.000
Bijdrage taakstelling indirecte subsidie			€ 30.000	€ 30.000	€ 30.000
Afbouw indirecte subsidies binnenste ring			-€ 20.000	-€ 20.000	-€ 20.000
Afbouw directe subsidies binnenste ring			-€ 39.000	-€ 39.000	-€ 39.000
Afbouw compensatieregeling De Beun			-€ 7.500	-€ 7.500	-€ 7.500
Afbouw begrotingspost Koningsdag			-€ 2.500	-€ 2.500	-€ 2.500
Begrotingspost tentoonstellingen			-€ 1.000	-€ 1.000	-€ 1.000
Inzet maatschappelijk vastgoed		p.m	p.m	p.m	p.m
Totaal kosten ambitieniveau 5	€ 990.850	€ 1.005.850	€ 980.850	€ 995.850	€ 1.010.850
Stijging/daling kosten t.o.v. 2016		€ 15.000	-€ 10.000	€ 5.000	€ 20.000

In dit ambitieniveau is in 2017 een tekort van € 15.000 en in 2018 een overschot van € 10.000. In 2019 en 2020 ontstaan tekorten van respectievelijk € 5.000 en € 20.000.

Dit ambitieniveau voldoet daarom niet aan de financiële kaders van de raad.

7. Advies

In hoofdstuk 6 zijn de volgende vijf ambitieniveaus beschreven en de financiële consequenties in kaart gebracht.

1. Heiloo zet in op behoud huidige infrastructuur.
2. Heiloo gaat terug naar de basis
3. Heiloo zet in op de amateuristische podiumkunsten
4. Heiloo kiest voor Kunsteducatie
5. Heiloo geeft voorrang aan professionele voorzieningen

Hieronder treft u een samenvatting aan van de financiële consequenties per ambitieniveau:

Ambitieniveau	2016	2017	2018	2019	2020
Ambitieniveau 1. Heiloo zet in op behoud huidige infrastructuur.	€ 990.850	€ 1.005.850	€ 1.050.850	€ 1.065.850	€ 1.080.850
Stijging kosten t.o.v. 2016		€ 15.000	€ 60.000	€ 75.000	€ 90.000
Ambitieniveau 2. Heiloo gaat terug naar de basis	€ 990.850	€ 1.005.850	€ 938.350	€ 903.350	€ 878.350
Stijging/daling kosten t.o.v. 2016		€ 15.000	-€ 52.500	-€ 87.500	-€ 112.500
Ambitieniveau 3. Heiloo zet in op de amateuristische podiumkunsten	€ 990.850	€ 1.005.850	€ 1.000.850	€ 965.850	€ 940.850
Stijging/daling kosten t.o.v. 2016		€ 15.000	€ 10.000	-€ 25.000	-€ 50.000
Ambitieniveau 4. Heiloo kiest voor Kunsteducatie	€ 990.850	€ 1.005.850	€ 988.350	€ 1.003.350	€ 1.018.350
Stijging/daling kosten t.o.v. 2016		€ 15.000	-€ 2.500	€ 12.500	€ 27.500
Ambitieniveau 5. Heiloo geeft voorrang aan professionele voorzieningen	€ 990.850	€ 1.005.850	€ 980.850	€ 995.850	€ 1.010.850
Stijging/daling kosten t.o.v. 2016		€ 15.000	-€ 10.000	€ 5.000	€ 20.000

De ambitieniveaus 2 Heiloo terug naar de basis en 3 Heiloo zet in op amateuristische podiumkunsten voldoen aan de financiële kaders van de raad. De andere ambitieniveaus niet. Het realiseren van ambitieniveau 1 Heiloo zet in op behoud huidige infrastructuur brengt de hoogste kosten met zich mee.

Ondanks dat ambitieniveau 1 niet past binnen de financiële kaders van raad adviseren wij u wel te kiezen voor ambitieniveau 1. Dit ambitieniveau kan namelijk rekenen op een breed draagvlak onder maatschappelijke organisaties en vertegenwoordigers van inwoners van diverse groepen in Heiloo. Uit de verschillende gesprekken die zijn gevoerd blijkt dat inwoners het huidige aanbod van Kunst en Cultuur zeer waarderen. Niet dat het per se noodzakelijk is, maar wel leuk en fijn.

Met het oog op de toekomst verwachten wij dat het behouden van de huidige infrastructuur kan bijdragen aan en inspelen op de veranderende behoeften van de inwoners van Heiloo, onder meer door de verwachte ontgroening en vergrijzing.

Daarnaast sluit dit ambitieniveau aan bij het vigerende beleid van de gemeente 'Leven en Beleven'.¹³ Dit ambitieniveau maakt het mogelijk dat er voor iedereen wat wils is en mensen niet Heiloo uit hoeven om wat te beleven. Dit bevordert de sociale cohesie van Heiloo en maakt Heiloo tot een fijne plek om te wonen en te (be)leven. Ook heeft de huidige infrastructuur een economische waarde en maakt het Heiloo aantrekkelijk voor toeristen.

Om dit ambitieniveau te realiseren is het noodzakelijk in de toekomst meer middelen in te zetten. Wij adviseren u de raad voor te stellen eerst een inhoudelijke uitspraak te doen en vervolgens de raad te vragen uw college de opdracht te geven met een dekkingsvoorstel te komen om dit ambitieniveau te realiseren.

¹³ zie nota 'Beleidsontwikkeling op basis van Samenspel', die uw raad ter kennisname is aangeboden.